

**Yuliya Manachynska, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor at the Department of Finance,
Accounting and Taxation
Chernivtsi Institute of Trade and Economics
of State University of Trade and Economics
Chernivtsi, Ukraine**

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-471-9-10>

ECONOMIC ASPECTS OF THE POST-WAR RECONSTRUCTION OF UKRAINE IN THE FINANCIAL SPHERE

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ У ФІНАНСОВІЙ ПЛОЩИНІ

Програма відбудови повоєнної економіки України [1] передбачає залучення на її фінансування до 2025 року – більше 350 млрд. дол. США, а з 2026 по 2032 роки – більше 400 млрд. дол. США. Коаліція відновлення України поєднує країни-партнери та бізнесові структури різних країн [2].

На шпальтах видання «Економічна правда» [3] акцент здійснюється на необхідності комплексного відновлення *критичної інфраструктури*: тобто енергетики, сполучення, газо- та водопостачання, Інтернету тощо. Лише після цих кроків держава та партнери будуть спрямовувати зусилля на відбудову повоєнної економіки України в цілому та її *Сталий розвиток*.

Тобто критична інфраструктура – це комплекс вкрай важливих для життєдіяльності економіки об'єктів. Така інфраструктура першочергово включає низку об'єктів оборони та об'єктів, які здійснюють надання життєво важливих послуг населенню та безпосередньо комунікацію. Статтею 1, Розділу I «Загальні положення» Закону України «Про критичну інфраструктуру» [4] безпека критичної інфраструктури визначається, як стан її захищеності, за якого забезпечуються функціональність, безперервність роботи, відновлюваність, цілісність і стійкість. Також важливим пріоритетом у контексті повоєнної відбудови економіки України буде створення робочих місць та постійних джерел генерування доходів.

На думку Д. Боярчук, К. Хартвел та Ю. Гордніченка [2] важливим аспектом виступає «фінансова площина» підтримки відбудови повоєнної економіки України. Вчені звертають увагу на те, що фінансова підтримка може втілюватися вже під час війни.

Щодо зовнішньої допомоги, то вона чітко визначена у *Меморандумі* про взаєморозуміння щодо співробітництва у державному та

приватному секторі економіки України між Україною та Європейським інвестиційним банком, у відповідності до якого сторони передбачають, що портфель нових національних інфраструктурних проєктів, які можуть бути реалізовані та управлятися на рівні Уряду України, буде потенційно включати пріоритетні інвестиції: в дорожній сектор та модернізацію залізничних ліній, залізничних вузлів та пунктів перетину кордону; в енергетичний сектор, які спрямовані на підвищення безпеки та надійності гідроенергетики, що охоплюють відновлення обладнання для підвищення операційної стабільності та надійності гідроелектростанцій, а також підтримку ліквідності та стабільності найбільшої гідрогенеруючої компанії; на підвищення рівня цивільного захисту, а також захисту стратегічної національної інфраструктури та цифрової стійкості України, та інвестиції в інфраструктуру охорони здоров'я [5]. Здійснювати процес фінансування відновлення повоєнної економіки України необхідно з різних джерел, тому на рівні владних структур в нашій державі створено низку фондів: Фонд підтримки малого та середнього бізнесу; Фонд підтримки армії; Фонд відновлення та трансформації економіки; Гуманітарний фонд; Фонд обслуговування та погашення державного боргу; Фонд відновлення майна та зруйнованої інфраструктури; Також власне для відбудови буде створення Фонду відновлення України [3].

До основних принципів на яких повинен базуватися процес повоєнної відбудови економіки відносять: партнерство; спрямованість на реформи; прозорість, підзвітність та верховенство права; демократична участь; гендерна рівність та інклюзія; Сталий розвиток. Щодо останнього, то він передбачає, що процес відновлення має забезпечити сталу перебудову України, яка узгоджується з Порядком денним сталого розвитку до 2030 року та Паризькою угодою [6]. Також відбудова потребуватиме будівництва житлових будівель та соціальної інфраструктури. Пріоритетним в контексті продовольчої безпеки України виступає аграрний сектор, для підвищення ефективності якого необхідне залучення прямих іноземних інвестицій. На думку економістів доцільним є відкриття ринку землі, тобто дозволити купувати землю компаніям та іноземцям [2]. Тому вкрай важливо зосередити увагу у подальших дослідженнях на підвищенні інвестиційної привабливості вітчизняних сільськогосподарських підприємств, з акцентом на тих суб'єктах агробізнесу, які розташовані у сільській місцевості.

Література:

1. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/> (дата звернення: 18.09.2024).
2. Боярчук Д., Хартвел К., Гордніченко Ю. Відбудова України: питання та спільні позиції. Вокс Україна. 2023. URL: <https://voxukraine.org/vidbudova-ukrayiny-pytannya-ta-spilni-pozytsiyi> (дата звернення: 18.09.2024).

3. Відбудова України після війни: хто, як і за чий гроші. *Економічна правда*. 2022. URL. <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/05/19/687200/> (дата звернення: 18.09.2024).

4. Про критичну інфраструктуру: Закон України від 16.11.2021р. №1882-IX. (дата оновлення: 22.05.2024). URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text> (дата звернення: 18.09.2024).

5. Меморандум про взаєморозуміння щодо співробітництва у державному та приватному секторах економіки України між Україною та Європейським інвестиційним банком. 18 квітня 2024р. Вашингтон. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/971_001-24#Text (дата звернення: 18.09.2024).

6. Охріменко О., Попов Р. Повоєнна відбудова України: потенціал та стратегія перетворень. *Економіка та суспільство*. Випуск № 45. URL. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1913/1841> (дата звернення: 18.09.2024).